

Yttrande över Ansvar och oberoende – public service i oroliga tider (SOU 2024:34)

Fria medier har en central roll i ett öppet demokratiskt samhälle där yttrandefriheten utgör en grundbult och där oberoende granskning av makthavare och deras beslut är möjlig. Public Service spelar en central roll i detta.

Myndigheten Forum för levande historia har inga direkta invändningar mot förslagen i SOU 2024:34, men hade gärna sett att utredaren lagt än större vikt vid det så kallade folkbildningsuppdraget i sina förslag i kapitel 8.4.5, *Folkbildningsuppdraget*.

Myndighetens remissvar utgår ifrån vårt uppdrag att främja arbete för demokrati, mänskliga rättigheter och allas lika värde samt att öka kunskaperna om antisemitism, antiziganism och andra former av rasism och intolerans med fokus på kopplingen mellan historien och samtiden.

Vi lever i ett digitaliserat sociala medier-samhälle där det blir allt svårare att navigera mellan vad som är fakta, påhittade anekdoter och ren desinformation. I vårt arbete möter vi ofta lärare och elever som brottas med just faktaverifiering, källkritik och källvärdering på nätet. Inte minst det senaste året i ljuset av konflikten Israel-Hamas, där mycket desinformation sprids, liksom rena konspirationsteorier, antisemitism och andra former av rasism.

En viktig uppgift för public service och andra fria medier är att kontinuerligt arbeta med verifiering av faktauppgifter, identifiera desinformation och sprida kunskap om detta vidare till hela samhället, vilket beskrivs väl i kapitel 3.3.2, *Public service-verksamheten i en ny orolig tid*. SVT:s nystartade verifieringsdesk med syftet att verifiera fakta i text och rörligt bildinnehåll kräver mycket arbetstid och kommer kontinuerligt att kräva alltmer resurser i och med den AI-tekniska utvecklingen. SVT har en viktig roll när det gäller att stärka allmänhetens motståndskraft mot desinformation och informationspåverkan.

Forum för levande historia vill därför understryka vikten av att det viktiga verifieringsarbetet kan fortsätta och förstärkas under kommande tillståndsperiod. Myndigheten vill också betona UR:s viktiga arbete kring källkritik och källtillit, inte minst gentemot barn och unga. Att Public service-bolagens viktiga arbete kring källkritik, källtillit och desinformation kan fortsätta ser myndigheten som en viktig del av en levande demokrati.

Slutligen har Forum för levande historia inget direkt att invända mot förslagen i kapitel 8.4.7, *Speglingsuppdraget*, kring att ta bort villkoret om jämställdhets- och mångfaldsperspektiv, då argumentet för detta är att minska innehållsreglering eftersom

jämställdhet och mångfald inryms inom demokratibestämmelsen. Myndigheten vill dock understryka vikten av att dessa perspektiv är en del av en levande demokrati och därför även fortsatt bör vara centrala i bolagens verksamhet.

Överintendent Petra Mårselius har beslutat i detta ärende. Pressansvarige Johan Perwe har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även kommunikationschef Anna Wåglund deltagit.

Petra Mårselius

Johan Perwe